

Neergestorte Britse navigator na 58 jaar terug op onheilsplek

Door Arthur ten Cate

STOICIJNS STOND DE 79-jarige Robert Coles gisteravond buitendijks bij Wierum te kijken naar het wegroestende staartdeel van de Blenheim-bommenwerper waarin hij op 8 mei 1941 neerstortte op het Wad. „Jarenlang heb ik niet terug gewild naar deze plek”, aldus de Brit. „Ik had de crash verweggestopt, bang dat ik het moment zou herbeleven. Het was het ergste dat me ooit is overkomen. Maar nu valt het mee. Het is onwerkelijk, alsof ik er niet bij ben.”

Hij kijkt bedachtzaam naar de zeedijk, 800 meter verderop, en mijmert: „In mijn herinnering was de vaste wal veel verder weg. Maar het was natuurlijk nacht en het water stond ons tot hier.” Hij houdt zijn rechterhand tegen zijn borst.

Even later raakt hij, ondersteund door twee potige Wierumers, het roestende metaal aan dat een paar jaar geleden weer uit de zandplaat tevoorschijn kwam en dat nu elke dag

met eb zichtbaar is. „Een stuk oud ijzer”, grapt de oud-oorlogsvlieger. „Ik kan me maar moeilijk voorstellen dat ik hier in heb gezeten.”

Coles had zich ooit voorgenoemen om ‘deze rotplek’ nooit meer te bezoeken. Maar een jaar geleden kreeg hij onver-

In de nacht van 7 op 8 mei 1941 stortte een Britse Blenheim-bommenwerper neer in de Waddenzee bij Wierum. De drie bemanningsleden overleefden de crash en brachten de rest van de Tweede Wereldoorlog door in krijgsgevangenschap. Gisteravond bezocht een van hen, navigator/bomrichter Robert Coles (79), de restanten van het wrak.

waacht een telefoontje van Johan de Boer uit Minnertsma. Die speurt al jaren met een vriend, Wim Stienstra uit Sloten, naar vliegtuigwrakken in Friesland en het duo was bij Wierum op de restanten van de Blenheim gestuit. „Zoals altijd hebben we toen uitgezocht welk vliegtuig het was, wanneer het is neergekomen en wie de bemanningsleden waren”, vertelt De Boer.

Aanvankelijk was die zoektocht spaak gelopen, totdat het tweetal ontdekte dat het verhaal van de crash stond opgetekend in het boek ‘Blenheim Strike’ van de Nederlandse schrijver Theo Boiten. De Boer en Stienstra benaderden de auteur en hadden geluk. Boiten bleek contact te hebben gehad met de naviga-

tor: ene sergeant Coles. Ze belden hem op. „Mijn eerste reactie was er een van ongelof”, vertelt de Brit. „Na 57 jaar belde iemand uit Holland me zomaar op met het verhaal dat hij mijn vliegtuig had gevonden.”

Na een korte briefwisseling nodigden De Boer en Stienstra hem uit om een kijkje te komen nemen. Weliswaar was een

groot deel van het wrak in 1979 weggehaald door de Nederlandse luchtmacht, maar er lag nog genoeg. „Het enthousiasme van die twee heeft me overgehaald om toch eens te komen kijken”, aldus Coles.

De fatale vlucht staat hem zoveel jaar later nog helder voor ogen. „We waren rond tien uur die avond opgestegen om een

Duits konvooi aan te vallen voor de Nederlandse kust”, aldus de oud-bomrichter. „We werden ontvangen met fel afweervuur en wierpen niet al onze bommen af.” De driekoppige bemanning - behalve Coles bestond die uit piloot Bill Middleton en boordschutter Bob Hale - besloot daarom een ander doelwit aan te vallen: de haven van Delfzijl.

Maar boven Terschelling werden ze verrast door een Duitse jager. Coles: „Om die te ontwijken ging de piloot nog lager vliegen dan we al zaten.” De bomrichter, die naast de piloot zat, zag in het licht van de volle maan dat ze maar een paar meter boven de golf toppen scheerden. „Middleton had de hoogte verkeerd ingeschat en trok het vliegtuig op om dat te

De Britse oud-oorlogsvlieger Robert Coles werd gisteravond met een slikslee naar de wrakstukken van ‘zijn’ Blenheim-bommenwerper gebracht.

Foto LC/
Niels Westra

corrigeren. Maar toen de neus omhoog kwam, ging de staart natuurlijk naar beneden. Er ging een schok door het toestel en plotseling sloegen we drie of vier keer over de kop.”

Coles verloor het bewustzijn. „Toen ik weer bijkwam, lag ik 200 meter van het vliegtuig in het water”, vertelt hij. Piloot Middleton bleek niet ver bij hem vandaan te liggen. Beiden waren gewond. „Het bloed liep me in de ogen”, aldus Coles. Toch begonnen ze in de richting van het wrak te lopen, op zoek naar boordschutter Hale. Coles: „We dachten eerlijk gezegd dat hij niet meer leefde, want het toestel stond in lichterlaaie.”

Coles stuitte bij toeval op de opblaasbare reddingsboot. „Een wonder”, volgens de Brit. „Want Middleton was inmiddels zo verzwakt dat hij niet zelfstandig verder kon.” In het licht van de ontstekende brandbommen ontwaarde de navigator bovendien het staartdeel van de Blenheim, dat kennelijk door de klap was afgebroken. Niet ver daar vandaan vonden ze Hale, die in leven was.

De boordschutter kon echter niet op eigen kracht verder. Coles, het minst gekwetst van de drie, duwde zijn gewonde kameraden alleen naar de Nederlandse kust. „Soms zwemmend, soms lopend in het ondiepe water”, vertelt de Brit. „Op de dijk stonden vier Duitse soldaten op ons te wachten. ‘Voor julie is de oorlog voorbij’, zeiden ze.”